



Kompetanseplan for ansatte i grunnskolen i Sola 2016 – 2019

22.02.2016



Innhold

Bakgrunn og rammer _____	3
Opplæringslovens krav _____	3
Faglig fordypning _____	3
Statlige strategier _____	3
Statlige tilskuddsordninger _____	4
Kommunal stipendordning _____	4
Tiltak i perioden 2013-2015 _____	5
Kompetanseheving som gir økt læringsutbytte _____	5
Planens målgruppe _____	5
Status kartlegging _____	7
GSI - Grunnskolens informasjonssystem _____	7
Årlig kompetansekartlegging _____	7
Videreutdanning _____	9
Faglærer eller klasselærer? _____	9
Skolens støttefunksjoner _____	9
Prioritering _____	9
Skoleledelse _____	9
Prioritering av videreutdanning 2017 – 2018 og framover _____	10
Etterutdanning _____	11
Skolebasert kompetanseheving _____	11
Veiledning av nyutdanna lærere _____	11
Litteraturliste _____	12
Vedlegg _____	13
Vedlegg 1 Normtall til og med juni 2016 _____	13
Vedlegg 2 Normtall fra august 2016 _____	13
Vedlegg 3 Opplæringslovens bestemmelser _____	14
Vedlegg 4 Forskrift til opplæringsloven _____	15
Vedlegg 5. Plan for veiledning av nyutdannede lærere i Sola _____	17



Bakgrunn og rammer

Opplæringslovens krav

Opplæringsloven § 10-1 stiller krav om kompetanse for tilsetting av undervisningspersonell i grunnskolen. Den som ansettes fast må ha pedagogisk bakgrunn i samsvar med kravene i rammeplanene for lærerutdanningene med forskrifter eller ha tilsvarende pedagogisk utdanning. For å kunne undervise på 1. - 4. trinn må førskolelærere/barnehagelærere ha minst 60 studiepoengs videreutdanning innrettet på undervisning på barnetrinnet. Universitets- og høyskoleutdanning på minst 240 studiepoeng må inneholde pedagogisk utdanning for at en person skal kunne tilsettes for undervisning på 5.-10.trinn. Faglærere i praktiske og/eller estetiske fag og morsmåslærere kan undervise på 1.-10.trinn i fag de har minimum 30 studiepoengs utdanning i.

§ 10-2 stiller krav om relevant kompetanse for å undervise i fag. Forskrift til opplæringsloven § 14 beskriver mer i detalj hvilke krav som stilles for å tilsettes for undervisning på de ulike trinnene og i de ulike fagene.

Opplæringsloven § 10-8 pålegger skoleeier å ha riktig og nødvendig kompetanse i sine virksomheter og å ha et system som gir **«undervisningspersonale, skoleledere og personale med særoppgaver** i skoleverket mulighet til nødvendig kompetanseutvikling med sikte på å fornye og utvide den faglige og

pedagogiske kunnskapen og å holde seg orientert om og være på høyden med utviklingen i skolen og samfunnet.»

Faglig fordypning

Alle lærere som skal undervise i norsk, matematikk og engelsk må ha 30 studiepoengs utdanning i faget på barnetrinnet og 60 studiepoengs utdanning på ungdomstrinnet. Fra 01.08.2015 gjelder kravet alle lærere, uavhengig av når vedkommende ble utdannet og hvilke krav som var gjeldende da vedkommende fullførte utdanningen. Dette medfører at kommunen har 10 år på seg til å sikre at lærere som underviser i norsk, matematikk og engelsk oppfyller kravene. Kravene gjelder ordinær undervisning, spesialundervisning og særskilt norskopplæring for språklige minoriteter.

Lærere som tar utdanning etter 1. januar 2014 må ha 30 studiepoengs utdanning som er relevant for undervisning i faget. Dette kravet gjelder ikke valgfagene, utdanningsvalg og arbeidslivsfag men alle andre fag på ungdomstrinnet.

Statlige strategier

Regjeringen gav ut strategien Lærerløftet- På lag for kunnskapsskolen i 2014. Her vektlegges økte krav til faglig fordypning, læring og lagbygging i skolen, karriereveier for lærere og masterutdanning for lærere fra 2017.



Høsten 2015 undertegnet partene i skolen Kompetanse for kvalitet - Strategi for videreutdanning for lærere og skoleledere fram mot 2025. Dette er en videreføring av avtalen som gjaldt fra 2012-2015. Målgruppen er lærere, kulturskolelærere og skoleledere. Videreutdanning som gir økt kompetanse i undervisningsfag, skal prioriteres. Strategien pålegger skoleeier å ha en plan for kompetanseutvikling for sine ansatte som viser hvordan kompetansekravene kan oppfylles.

Statlige tilskuddsordninger

- Videreutdanning med frikjøp. Lærere som ønsker å ta 30 studiepoengs videreutdanning, kan søke om studieplass og få redusert undervisningsplikten med 37,5 %. 12,5 % er lærers egen innsats. Dersom en søker videreutdanning i matematikk og naturfag, dekker staten utgiftene til vikar. Dersom det gjelder andre fag, dekker staten 60 % og kommunen 15 %. For alle fag skal kommunen dekke læremidler, reise- og eventuelle oppholdsutgifter. Staten dekker studieavgift dersom en søker på andre fag enn de som Utdanningsdirektoratet tilbyr.
- Videreutdanning med stipend. Lærere som tar 30 studiepoengs videreutdanning kan søke om stipend på 100 000,- kroner. Kommunen dekker også her læremidler, reise- og eventuelle

oppholdsutgifter. Staten dekker studieavgift.

- Utenom disse to ordningene tilbyr staten kvalifiseringsstipend til ansatte som underviser i morsmål uten å ha godkjent utdanning og til ansatte med høyskole- og universitetsutdanning som mangler praktisk- pedagogisk utdanning (PPU)

Staten tilbyr også 30 studiepoengs rektorskole til rektorer og undervisningsinspektører som ønsker formell utdanning i skoleledelse.

Staten stiller til rådighet midler kommunene kan søke på innenfor bestemte strategier og satsingsområder. Sola kommune har mottatt midler til Vurdering for læring og til VI-prosjektet fra satsingen Bedre skolemiljø. Alle kommunens ungdomsskoler har også deltatt i satsingen for å få en mer variert, praktisk, relevant og utfordrende ungdomsskole. Høyskolen Stord-Haugesund og Universitetet i Stavanger har bidratt og kommunen mottok midler til å ansette ressurslærere i prosjektperioden på 1,5 år.

Kommunal stipendordning

Ansatte kan søke om stipend for å ta utdanning utenom de statlige ordningene for dette. Kommunen dekker da studieavgift og litteraturutgifter så langt det er tilgjengelige midler.



Tiltak i perioden 2013-2015

I løpet av de tre siste skoleårene har vel 60 lærere i Sola tatt videreutdanning i lesing, matematikk, engelsk, veiledning av studenter, kunst og håndverk, musikk med mer.

Fokusområdene for skolebasert kompetanseutvikling har i samme periode vært vurdering for læring, klasseledelse, lesing, skriving og IKT i undervisningen (Bruk av It's learning, smartboard og Google Apps for Education m.m.)

I samme periode har en lagt til rette for at skoleledere skal få oppdatert kunnskap om ledelse og undervisning som gir økt læringsutbytte gjennom felles litteratur og deltakelse på nasjonale og internasjonale konferanser.

Kompetanseheving som gir økt læringsutbytte

Andy Hargreaves og Michael Fullan (2014) beskriver profesjonell kapital med tre begreper. **Human kapital** består av den enkelte ansattes individuelle kompetanse. **Den sosiale kapitalen** er tilliten og samhandlingsmønstrene i organisasjonen. Denne samhandlingen om undervisning utgjør en stor målbar forskjell på elevenes læringsresultat. Sterk sosial kapital genererer økt human kapital. Det siste begrepet er **beslutningskapital**; å ta beslutninger ut fra skjønn i vanskelige situasjoner. Skolebasert kompetanseutvikling der lærere reflekterer sammen over undervisningsmetoder og læringsresultat, gir økt læring for elevene. (Hattie 2015)

Viviane Robinson ved University of Auckland på New Zealand oppsummerer i bokens sin; «Elevsentrert skoleledelse» (2014) forskningen om hvilke lederpraksiser som fører til økt læringsutbytte for elevene. **Å lede lærernes læring og utvikling har størst effekt.** Dernest følger å etablere mål og forventninger og å forsikre seg om kvaliteten på undervisningens som gis. Strategisk bruk av ressurser og å sikre et velordnet og trygt læringsmiljø følger deretter.

Knut Roald, dosent ved Høgskolen i Sogn og Fjordane beskriver hvordan en kan forberede og lede kunnskapsutviklende møter. (2012) Skandsen m. flere gir i boken Entusiasme for endring metodiske verktøy for hvordan en kan lede skolebaserte endringsprosesser. (2011)

Sola kommune legger derfor opp til skolebasert kompetanseheving der lærerne sammen drøfter egen undervisningspraksis opp mot elevenes læring og forskning om feltet.

Kommunen prøver også å legge til rette for at flere lærere fra samme skole tar videreutdanning i samme fag samtidig. Men mulighetene til dette begrenses av at skolene vanligvis kan frigjøre 2-3 lærere hvert år og av at studieplassene tildeles av Utdanningsdirektoratet.

Planens målgruppe

Denne planen gjelder fast ansatte lærere og skoleledere i grunnskolen og voksenopplæringen i Sola i tråd med kravene i opplæringsloven § 10-8 og føringene for



tilskuddsordningen Kompetanse for kvalitet til 2025.

Rektor leder arbeidet med skolebasert kompetanseheving innenfor kommunens fokusområder og sørger for at de ulike yrkesgruppene på skolen har den nødvendige kompetanse til å utføre arbeidet.



Status kartlegging

GSI - Grunnskolens informasjonssystem

Skolene rapporterer gjennom Grunnskolens informasjonssystem hvor mange som er ansatt i undervisningsstilling uten å ha godkjent utdanning. Fra 2015 rapporteres det også på hvor mange som underviser i fagene norsk, matematikk og engelsk uten å oppfylle kravene om relevant kompetanse.

I oktober 2015 var det totalt 350 lærere tilsatt i grunnskolen i Sola. Disse utførte 305 årsverk. Ti av disse ansatte hadde ikke godkjent utdanning for tilsetting. Åtte av de ti jobber på barnetrinnet og 2 jobber på ungdomstrinnet.

På samme tidspunkt var det 183 lærere i Sola som underviste i norsk, matematikk og engelsk uten å oppfylle de nye kravene til faglig fordypning som ble innført fra august samme år. 61 lærere underviste i norsk, 74 lærere underviste i matematikk og 48 lærere underviste i engelsk uten faglig fordypning på 30/60 studiepoeng. På ungdomstrinnet var det 49 lærere som underviste i disse fagene uten 60 studiepoengs utdanning i faget. På barnetrinnet var det 134 lærere som underviste i disse fagene uten å ha faglig fordypning på 30 studiepoeng eller mer i faget.

Når en beregner behov for videreutdanning de kommende årene, må en anta at noe av kompetansebehovet kan fylles ved tilsetting av nye lærere som

møter kravene når eldre lærere går av med pensjon. I 2014 var andelen ansatte over 60 år i Sola 12,7 %. Det utgjør ca 45 lærere.

Går en bort fra ordningen med allmennlærere som underviser i de fleste fagene i en klasse, og innfører en ordning der lærere med utdanning i faget underviser to eller flere klasser, reduseres behovet for videreutdanning ytterligere. Likevel er det grunn til å tro at Sola kommune har behov for at et betydelig antall lærere må ta videreutdanning i norsk, matematikk og engelsk for å oppfylle kravene innen 2025. Dette forsterkes av at også nyansettelser av erfarne lærere som tok sin utdanning før kravet ble innført, vil medføre behov for videreutdanning av disse.

Årlig kompetansekartlegging

Ved årsskiftet registres ansattes formelle utdanning på 30 studiepoeng eller mer. Kommunen beregner også behov for videreutdanning ut fra en norm for hvor mange ansatte med en bestemt fagkompetanse det må være på hver skole. Se vedlegg 1 norm for inneværende periode. Normtall for 2017 og framover er beskrevet i vedlegg 2. Med dette normtallet vil en lærer med utdanning i faget, undervise to klasser bortsett fra i norsk.

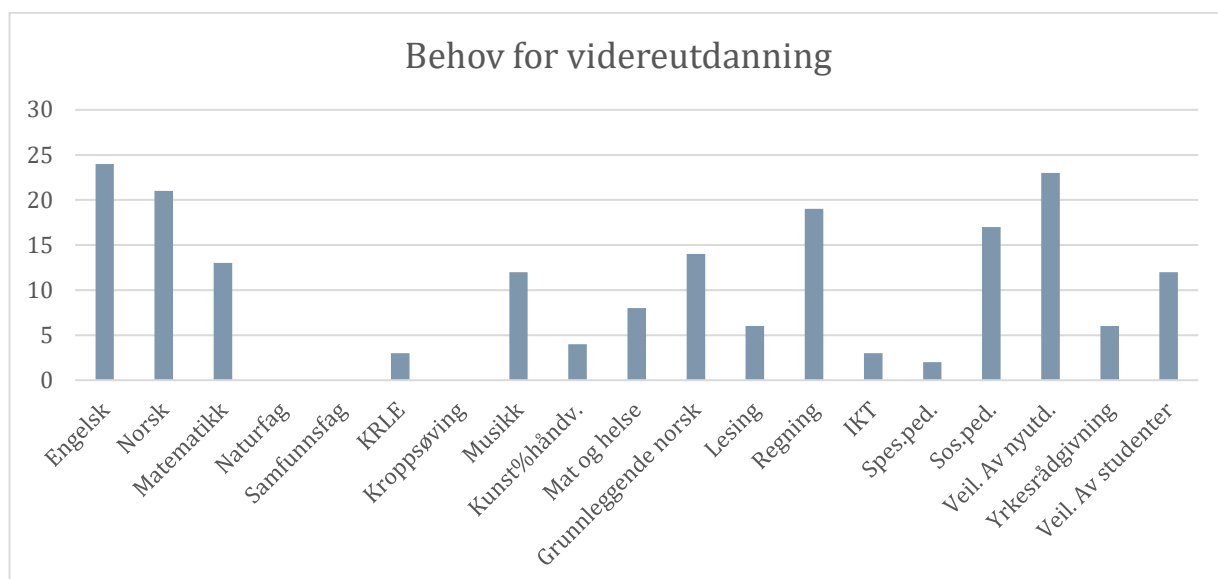
Kartleggingen i desember 2015 viser at Sola kommune ut fra foreslått norm fra august 2016, har behov for videreutdanning i norsk (21), matematikk (13), engelsk (24), norsk som 2.språk (14),



musikk (12), mat og helse, (8) veiledning for nyutdanna lærere (23), regning som grunnleggende ferdighet (19,) sosialpedagogikk (17) veiledning for praksisstudenter (12), lesing(6) og rådgivning (6). I de andre skolefagene har Sola kommune behov for at 0-3 lærere tar videreutdanning. Tallene over vil endre seg med nyansettelser.

Skoleledere

Sola kommune har 37 skoleledere våren 2016. GSI-tall viser at 25,5 årsverk var satt av til dette arbeidet høsten 2015. 12 av skolelederne er rektorer og 25 er inspektører. 81 % av disse har eller er i gang med å ta, lederutdanning med et omfang på 30 studiepoeng eller mer.





Videreutdanning

Faglærer eller klasselærer?

De fleste elever har til nå møtt en eller to lærere når de begynner i første klasse. Etter hvert vil de fleste klasser få flere lærere å forholde seg til. En medvirkende årsak til dette er økte krav til faglig fordypning for lærere som underviser i norsk, matematikk og engelsk. Endringene i grunnskolelærerutdanningene som ble innført i 2010 og innføring av masterutdanning for grunnskolelærere fra 2017, vil forsterke faglærertendensen.

Denne planens forslag til normtall viderefører dagens klasselærerpraksis. Det betyr at en lærer som har utdanning i et fag utenom i norskfaget, må regne med å undervise i faget i to klasser. Dette medfører et større behov for videreutdanning i norsk, matematikk og engelsk enn en ville hatt med et system med mer faglærere. Det medfører også mindre sannsynlighet for at en lærer får videreutdanning i de andre fagene. Få lærere vil i denne planperioden få støtte til å ta masterutdanning.

Skolens støttefunksjoner

Til skolens støttefunksjoner regnes videreutdanning i norsk som andrespråk / flerkulturell pedagogikk, lesing og skriving som grunnleggende ferdighet, regning som grunnleggende ferdighet, IKT som grunnleggende ferdighet, veiledning av nyutdanna lærere, spesialpedagogikk, sosialpedagogikk og yrkes- og utdannings-

valg. Her er foreslått norm satt til en per 100 elever. For veiledning av praksisstudenter er normen satt til 5 per skole.

Prioritering

Kommunen må sørge for at alle lærere som underviser i norsk, matematikk og engelsk har utdanning i fagene i tråd med kravene i opplæringsloven innen 2025. Dermed må det tilrettelegges for at de som ønsker videreutdanning i disse fagene får mulighet til å ta utdanning. Det må også jobbes langsiktig med å motivere for videreutdanning i disse tre fagene. I forslag til prioriteringsliste, kommer disse fagene på 1. og 2. plass. Rektorene kjenner skolens behov for kompetanseheving best, og skolens prioritering av en søker, er satt opp som nummer 3.

Utdanning i grunnleggende norsk / andrespråkspedagogikk er satt opp på 4.plass siden det er stor utfordring å gi elever med annet morsmål enn norsk, en god språkopplæring slik at de kan følge ordinær opplæring så snart som mulig. Deretter prioriteres 30 studiepoengs utdanning i de andre obligatoriske skolefagene.

Etterpå prioriteres grunnleggende ferdigheter i lesing og skriving, regning og digitale ferdigheter. Se listen nedenfor for flere detaljer.

Skoleledelse

Sola kommune ønsker å legge til rette for at alle skoleledere skal ha formell videreutdanning i skoleledelse med et omfang på 30 studiepoeng eller mer. Ved



årsskiftet 2015-2016 manglet 20 % av skolelederne denne utdanningen. Flere av skolelederne søker om opptak for skoleåret 16-17.

Fra 2017 blir lærerutdanningen en femårig masterutdanning. På sikt vil Sola kommune legge til rette for at skoleledere som

ønsker masterutdanning i skoleledelse, vil kunne ta dette. Det vil da bli en utfordring for den enkelte og skolen å gjennomføre også dette studiet ved siden av full lederjobb. Per i dag løses dette ved at en søker stipend gjennom Utdanningsdirektoratets ordning, men opptak ved selvvalgt studiested.

Prioritering av videreutdanning 2017 – 2018 og framover

1. Ungdomsskoler: Norsk, matematikk og engelsk – 60 studiepoeng
2. Barneskoler: Norsk, matematikk og engelsk – 30 studiepoeng
3. Rektor prioriterer sammen med tillitsvalgte en søknad etter skolens behov
4. Grunnleggende norsk / andrespråkspedagogikk – 30 studiepoeng
5. Ungdomsskoler: Naturfag, samfunnsfag, KRLE, kroppsøving, musikk, kunst & håndverk, mat og helse, 2. fremmedspråk) 30 studiepoeng
6. Barneskoler: Naturfag, samfunnsfag, KRLE, kroppsøving, musikk, kunst & håndverk og mat og helse)30 studiepoeng
7. Lesing og skriving som grunnleggende ferdighet – 30 studiepoeng
8. Regning som grunnleggende ferdighet – 30 studiepoeng
9. IKT som grunnleggende ferdighet / IKT i skolen- 30 studiepoeng
10. Veiledning av nyutdanna lærere – 30 studiepoeng
11. Veiledning av studenter – 30 studiepoeng
12. Spesialpedagogikk
13. Sosialpedagogikk
14. Yrkesrådgivning / Utdanningsvalg
15. Skolens valgfrie fag
16. Andre fag 60 - 120 studiepoeng / masterutdanning



Etterutdanning

Skolebasert kompetanseheving

Inkluderende læringsmiljø er foreslått som felles fokusområde for perioden 2016-2019. Fire elementer inngår i dette:

- a) Videreføre arbeidet med god klasseledelse og vurdering på skoler der elever enda ikke opplever at kvalitetskriteriene er del av skolehverdagen.
- b) Vi i Sola- varig innsats for verdighet og inkludering for alle – samarbeid med Læringsmiljøsentret.
- c) Vurdere om spesialundervisningen og særskilt norskopplæringen bidrar til at elever opplever tilhørighet og mestring
- d) Systematisk oppfølging av alle elevers fremgang, med særlig vekt på de elevene som presterer svakest, slik at de kan få et bedre grunnlag til å gjennomføre videregående opplæring.

I tillegg vil en ha særlig fokus på kompetansehevingsbehov som følger av innføring av trådløst nett og utdeling av Chromebooks til alle 8. klassinger / bruk

av Google Apps for Education. Barneskolene vil også få trådløst nett i klasserommene og ta i bruk Google Apps for Education. Det vil bli utarbeidet egen plan for implementering av dette.

Sola kommune vil prioritere midler til videreutdanning av så mange lærere som skolene kan frigjøre til dette hvert år.

Deretter settes av midler til skolebasert kompetanseutvikling innenfor kommunens fokusområder. Tiltak som innebærer observasjon av undervisning og refleksjon rundt dette, prioriteres.

Veiledning av nyutdanna lærere

Sola kommune gir veiledning til nyansatte lærere. Målet er at den nyutdannede mestrer lærerarbeidet og får god støtte til å utvikle sin profesjonalitet. Veiledningen skal medvirke til at den nyutdannede bidrar aktivt til at elevene lærer og at Solaskolen utvikler seg videre.

Veiledningen skal gis av en ansatt med minimum 15 studiepoengs videreutdanning i veiledning av studenter. Kommunen vil etter hvert legge til rette for at veilederen har 30 studiepoengs utdanning i veiledning. Eget årshjul utarbeides årlig. Se vedlegg 5



Litteraturliste

Hattie, J. (2015): *What works best in Education: The Politics of Collaborative Expertise*

Hargreaves og Fullan (2014): *Arbeidskultur for bedre læring i alle skoler - Hva er nødvendig lærerkapital?*

Kunnskapsdepartementet: *Kompetanse for kvalitet – Strategi for videreutdanning for lærere og skoleledere fram mot 2025*

Kunnskapsdepartementet: *Lærerløftet - På lag for kunnskapsskolen*

Roald, K. (2012): *Kvalitetsvurdering som organisasjonslæring – Når skole og skoleeigar utviklar kunnskap*

Robinson, V. (2014): *Elevsentrert skoleledelse*

Skandsen m.fl. (2011): *Entusiasme for endring*



Vedlegg

Vedlegg 1 Normtall til og med juni 2016

Hvor mange ansatte per skole som bør ha formell kompetanse i et fag

1. Norsk, matematikk og engelsk: like mange ansatte med utdanning som skolen har klasser/grupper.
2. De andre undervisningsfagene i skolen: halvparten så mange ansatte som skolen har klasser/grupper.
3. Lesing, regning, grunnleggende norsk, veiledning av nyutdanna lærere, sosialpedagogikk, IKT, yrkesrådgivning/utdanningsvalg: en ansatt per 200 elever
4. Spesialpedagogikk: en ansatt per 100 elever.
5. Veiledning for praksisstudenter: fem ansatte per praksisskole.

Vedlegg 2 Normtall fra august 2016

Hvor mange ansatte per skole som bør ha formell kompetanse i et fag

1. Norsk: Like mange ansatte som skolen har klasser / grupper.
2. De andre undervisningsfagene (matematikk, engelsk, naturfag, samfunnsfag, KRLE, kroppsøving, musikk, Kunst & håndverk, mat og helse, 2.fremmedspråk): halvparten så mange ansatte som skolen har klasser / grupper.
3. Støttefunksjoner som grunnleggende norsk / andrespråkspedagogikk, lesing, regning, IKT, spesialpedagogikk, sosialpedagogikk, veiledning av nyutdanna lærere, yrkesrådgivning: en ansatt per 100 elever.
4. Veiledning for praksisstudenter: fem ansatte per praksisskole



Vedlegg 3 Opplæringslovens bestemmelser

§ 10-1. *Krav om kompetanse ved tilsetjing av undervisningspersonell*

Den som skal tilsetjast i undervisningsstilling i grunnskolen og i den vidaregåande skolen, skal ha relevant fagleg og pedagogisk kompetanse. Departementet gir nærmare forskrifter om krav til utdanning og praksis for den som skal tilsetjast i undervisningsstillingar på ulike årstrinn og i ulike skoleslag.

⁰ Endra med lover 17 juni 2005 nr. 105 (ikr. 17 juni 2005, etter res. 17 juni 2005 nr. 660), 22 juni 2012 nr. 53 (ikr. 1 jan 2014, etter res. 22 juni 2012 nr. 582).

§ 10-2. *Krav om relevant kompetanse i undervisningsfag*

Tilsette som skal undervise, må ha relevant kompetanse i dei faga dei skal undervise i.

Departementet gir nærmare forskrifter om krav til relevant kompetanse for dei som skal undervise på ulike årstrinn og i ulike skoleslag. Departementet kan i forskrift også fastsetje at det ikkje skal stillast krav om relevant kompetanse i enkelte fag.

Krav om relevant kompetanse i undervisningsfag gjeld ikkje for den som er mellombels tilsett etter § 10-6 eller etter arbeidsmiljølova, eller den som er tilsett på vilkår etter § 10-6a.

Skoleeigar kan, så langt det er nødvendig, fråvike kravet om relevant kompetanse i undervisningsfag i tilfelle der skolen ikkje har nok kvalifisert undervisningspersonale i faget. Det må takast stilling til dette for kvart skoleår.

Oppheva med lov 27 juni 2003 nr. 69 (ikr. 1 jan 2004, etter res. 27 juni 2003 nr. 774), 0føydd til att med lov 22 juni 2012 nr. 53 (ikr. 1 jan 2014, etter res. 22 juni 2012 nr. 582), endra med lov 19 juni 2015 nr. 76 (ikr. 1 aug 2015, etter res. 19 juni 2015 nr. 699).

§ 10-8. *Kompetanseutvikling*

Skoleeigaren har ansvar for å ha riktig og nødvendig kompetanse i verksemda. Skoleeigaren skal ha eit system som gir undervisningspersonale, skoleleiarar og personale med sær oppgåver i skoleverket høve til nødvendig kompetanseutvikling, med sikte på å fornye og utvide den faglege og pedagogiske kunnskapen og å halde seg orienterte om og vere på høgdd med utviklinga i skolen og samfunnet.

Endra ved forskrift 31 mars 2014 nr. 383 (i kraft 3 april 2014).

[↔ Del paragraf](#)



Vedlegg 4 Forskrift til opplæringsloven

§ 14-2. Krav for tilsetjing og undervisning på barnetrinnet

Den som skal tilsetjast i undervisningsstilling på 1.–4. årstrinn, må fylle eitt av desse krava:

- a) førskolelærerutdanning eller barnehagelærerutdanning, jf. nasjonale rammeplanar, og minst 60 studiepoeng vidareutdanning innretta på undervisning på barnetrinnet førskolelærerutdanning eller barnehagelærerutdanning, jf. nasjonal rammeplanar,
- b) med spesialpedagogisk utdanning tilsvarande minst 60 studiepoeng, dersom hovudoppgåva er spesialundervisning eller behova til elevane gjer slik utdanning ønskeleg
- c) grunnskolelærerutdanning for 1.–7. årstrinn, jf. nasjonale rammeplanar faglærerutdanning i praktiske og/eller estetiske fag, jf. nasjonale rammeplanar, eller
- d) tilsvarande kompetanse i desse faga. Tilsetjing kan skje for undervisning i fag/på fagområde der vedkommande har minst 30 studiepoeng relevant utdanning
- e) treårig lærarutdanning for tospråklege lærarar. Tilsetjing kan skje for undervisning i fag/på fagområde der vedkommande har minst 30 studiepoeng relevant utdanning.

Den som skal tilsetjast i undervisningsstilling på 5.–7. årstrinn, må fylle eitt av desse krava:

- a) grunnskolelærerutdanning for 1.–7. årstrinn eller for 5.–10. årstrinn, jf. nasjonale rammeplanar
- b) faglærerutdanning, jf. nasjonale rammeplanar, for undervisning i fag/på fagområde der vedkommande har minst 30 studiepoeng relevant utdanning
- c) yrkesfaglærerutdanning, jf. nasjonale rammeplanar, for undervisning i fag/på fagområde der vedkommande har minst 30 studiepoeng relevant utdanning universitets- og/eller høgskoleutdanning som samla utgjer minst 240 studiepoeng,
- d) inklusive pedagogisk utdanning etter § 14-1, for undervisning i fag/på fagområde der vedkommande har minst 30 studiepoeng relevant utdanning førskolelærerutdanning eller barnehagelærerutdanning, jf. nasjonale rammeplanar, med spesialpedagogisk utdanning tilsvarande minst 60 studiepoeng, dersom
- e) hovudoppgåva er spesialundervisning eller behova til elevane gjer slik utdanning ønskeleg
- f) treårig lærarutdanning for tospråklege lærarar. Tilsetjing kan skje for undervisning i fag/på fagområde der vedkommande har minst 30 studiepoeng relevant utdanning.

For å undervise i norsk, samisk, norsk teiknspråk, matematikk eller engelsk på barnetrinnet krevst det at vedkommande har minst 30 studiepoeng som er relevante for faget.

Endra ved forskrifter 9 juli 2007 nr. 884 (i kraft 1 aug 2007), 4 mars 2008 nr. 214 (i kraft 1 aug 2008), 31 mars 2014 nr. 383 (i kraft 3 april 2014), 14 juli 2015 nr. 901 (i kraft 1 aug 2015).



§ 14-3. *Krav for tilsetjing og undervisning på ungdomstrinnet*

Den som skal tilsetjast i undervisningsstilling på ungdomstrinnet, må fylle eitt av desse krava:

- a) grunnskolelærerutdanning for 5.–10. årstrinn, jf. nasjonale rammeplanar
- b) faglærerutdanning, jf. nasjonale rammeplanar, for undervisning i fag/på fagområde der vedkommande har minst 30 studiepoeng relevant utdanning
- c) yrkesfaglærerutdanning, jf. nasjonale rammeplanar, for undervisning i fag/på fagområde der vedkommande har minst 30 studiepoeng relevant utdanning
- d) universitets- og/eller høgskoleutdanning som samla utgjer minst 240 studiepoeng, inklusive pedagogisk utdanning etter § 14-1, for undervisning i fag/på fagområde der vedkommande har minst 30 studiepoeng relevant utdanning. Ved tilsetjing for undervisning i faga norsk, matematikk eller engelsk må vedkommande likevel ha minst 60 studiepoeng relevant utdanning for faget
- e) førskolelærerutdanning eller barnehagelærerutdanning, jf. nasjonale rammeplanar, med spesialpedagogisk utdanning tilsvarande minst 60 studiepoeng, dersom hovudoppgåva er spesialundervisning eller behova til elevane gjer slik utdanning ønskeleg
- f) treårig lærerutdanning for tospråklege lærarar. Tilsetjing kan skje for undervisning i fag/på fagområde der vedkommande har minst 30 studiepoeng relevant utdanning.

For å undervise i norsk, samisk, norsk teiknspråk, matematikk eller engelsk på ungdomstrinnet krevst det at vedkommande har minst 60 studiepoeng som er relevante for faget.

For å undervise i andre fag på ungdomstrinnet krevst det at vedkommande har minst 30 studiepoeng som er relevante for faget. Dette gjeld ikkje for valfaga, utdanningsval og arbeidslivsfag. For dei som før 1. januar 2014 hadde tilfredsstillande kompetanse etter dagjeldande krav for tilsetjing i undervisningsstilling, eller har fullført tidlegare allmennlærerutdanning etter 1. januar 2014, gjeld ikkje kravet om 30 relevante studiepoeng i andre fag.

⁰ Endra ved forskrifter 4 mars 2008 nr. 214 (i kraft 1 aug 2008), 31 mars 2014 nr. 383 (i kraft 3 april 2014), 14 juli 2015 nr. 901 (i kraft 1 aug 2015).



Vedlegg 5. Plan for veiledning av nyutdannede lærere i Sola

per 25.08.2015

Mål og hensikt med veiledning av nyutdanna lærere:

1. Alle nyutdannede lærere i Sola skal motta god yrkesveiledning av en dyktig veileder slik at vedkommende mestrer lærerarbeidet og får god støtte til å utvikle sin profesjonalitet.

I tillegg vil den nyutdannede bli tildelt en fadder på lik linje med alle nyansatte.
2. Sola kommunes mottak av nyutdannede lærere skal være så god at studenter velger å ta imot tilbud om jobb i kommunen og lærere fortsetter å arbeide i og utvikle Solaskolen videre.
3. Veiledningen skal sikre god kvalitet på arbeidet med barn og unge.

Alle veiledere skal ha minimum 15 studiepoengs videreutdanning i veiledning av nyutdannede lærere. Alle skoler har minimum to ansatte per 200 elever med utdanning i veiledning med et omfang på inntil 30 studiepoeng.

Rammer:

- Avtale mellom Kommunenes sentralforbund og Kunnskapsdepartementet om kvalitetsutvikling i barnehagen og grunnsopplæringen for perioden 07.11.2014 til 31.12.2017
- Kunnskapsdepartementets strategi: «Lærerløftet – På lag for kunnskapsskolen» Punkt 3.5
- SFS 2213 Undervisningspersonalet i kommunal og fylkeskommunal grunnsopplæring
- Veiledere bør være erfarne lærere med tilleggsutdanning i veiledning. Det tilbys veilederutdanning på 30 studiepoeng i alle lærerutdanningsregioner. (Udirs nettsider 23.01.2012)
- St. melding 22: Motivasjon, mestring og muligheter anbefaler dette:
 - Veiledning det første året i jobb, systematisk etter- og videreutdanning gjennom hele yrkeskarrieren
 - Veiledere bør være erfarne lærere med tilleggsutdanning i veiledning



- Hjem – skolesamarbeid del av veiledningen
- UIS tilbyr videreutdanning i veiledning for de som skal veilede nyutdannede.
 - a) Modul A «Profesjonell veiledning – for nyutdannede lærere»
de første 15 studiepoengene på bachelornivå
 - b) Modul B «Profesjonell veiledning- i utdanning og yrke»
15 studiepoeng tilpasset masternivå
- Kommunene har ansvar for veilederordningen i kommunen.
- Utdanningsdirektoratet tildeler UIS og andre lærerutdanningsinstitusjoner midler til å bistå kommunene med kvalitetssikring av ordningen.
- En nyutdannet lærer er en lærer som har avsluttet grunnutdanning og som ikke har arbeidserfaring som lærer etter grunnutdanningen. Den nyutdannede læreren får en time redusert leseplikt det første yrkesåret etter fullført faglig og pedagogisk utdanning. Denne kommer i tillegg til de 6 % med redusert leseplikt som den nyutdannede læreren disponerer til for- og etterarbeid og faglig ajourføring på skolen. (SFS 2213) Veilederen får en time redusert leseplikt det året han veileder en nyutdannet lærer som har sitt første arbeidsår.
- Den nyutdannede læreren får to timers veiledning per semester det andre og tredje arbeidsåret sitt.

Ansvaret

UIS:

- Tilby videreutdanning i veiledning av nyutdannede lærere og førskolelærere.
- Arrangere forum for lokale veiledere to ganger i løpet av skoleåret- for veiledere med utdanning i veiledning. Hensikten er inspirasjon, erfaringsutveksling og påfyll. (Dette gjelder i den perioden UIS får midler av staten til dette arbeidet)
- Arrangere Solaseminar for nyutdannede lærere, deres veiledere og rektorer. (Dette gjelder i den perioden UIS får midler av staten til dette arbeidet.)

Stab oppvekst/skolesjef:

- Veiledningsstudiet står som nummer 6 i kommunal prioriteringsliste for videreutdanning med frikjøp 2015-2016. Sørge for at søknader blir godkjent og videresendt i tråd med prioriteringsliste og økonomiske midler.
- Prioritere tildeling av statlig eller kommunalt stipend til ansatte som tar videreutdanning i veiledning og som ikke er prioritert gjennom frikjøpsordningen.



- Koordinere kommunens arbeid med veiledning / eventuelt arrangere kommunale/regionale samlinger for nyutdannede/ veiledere.
- Lage kommunalt årshjul for arbeidet.
- Samordne kommunens tilbud til nyutdannede med UIS og eventuelt andre kommuner.

Rektor:

- Rapportere inn navn til stab oppvekst på nyutdannede og veiledere.
- Velge ut ansatte som skal gi veiledning og sørge for at disse får mulighet til å ta utdanning i veiledning i samarbeid med tillitsvalgt på skolen
- Velge ut ansatte som skal være fadder for de nyansatte lærerne ved skolen.
- Gi nyutdannede lærere en times redusert leseplikt det første arbeidsåret i tillegg til de 6 % som er hjemlet i SFS 2213 og innarbeide veiledningen i lærers arbeidsplan.
- Gi veiledere som veileder en nyutdannet lærer det første arbeidsåret, en times redusert leseplikt.
- Sørge for at den nyutdanna får mulighet til å bidra med sin kompetanse inn i kollegiet.
- Sørge for at en nyutdanna lærer aldri underviser i et fag ingen andre på skolen har kompetanse i. En nyutdannet lærer skal alltid ha en erfaren lærer til å drøfte undervisningsopplegget med.
- Lage en intern plan for oppfølging av nyutdannede lærere (fadderoppgaver, yrkesveiledning, internopplæring og oppfølging av rektor/leder)
- Etter observasjon og drøftinger med veileder og den nyutdanna, ta beslutningen om når yrkesveiledningen skal avsluttes.

Veileder:

- Delta i videreutdanning dersom en ikke har 15/30 studiepoeng i veiledning av nyutdannede.
- Gi god veiledning til den nyutdannede.



- Ta opp med den nyutdanna og avklare hvilke opplysninger en går videre med og prosedyrer for dette.
- Utvikle en plan for yrkesveiledning sammen med den nyutdanna læreren og rektor basert på innhold i kommunal plan
- Gi innspill til rektor om når veiledningen skal avsluttes.

Nyutdannet lærer:

- Delta aktivt i veiledning og opplæring.
- Gi tilbakemelding til veileder og til nærmeste leder om hvordan arbeidet går og hvilke behov en har for opplæring og veiledning.
- Gi informasjon til veileder og nærmeste leder om hva en har oppdatert kunnskap om som en kan dele med kollegaer.

Forslag til innhold i yrkesveiledningen:

- Observasjon av nyutdanna og veileders undervisning og drøfting av hvordan elevene responderer og lærer av metodene og tiltakene som er valgt.
- Lærerens arbeid som leder av læringsarbeidet/klassen- kriterier for god klasseledelse som fremmer inkludering og læring
- Faglig veiledning- de fire prinsippene for god undervisvurdering
- Hjem- skolesamarbeid
- Avdekke faglige og sosiale problem tidligst mulig og sette inn tiltak
- Lese- og læringsstrategier
- Didaktisk kompetanse
- Orienter seg i forskning om fag, undervisningskompetanse og læring
- Arbeid med de grunnleggende ferdighetene i alle fag, særlig regning og lesing

I. året: Minimum en veiledningsøkt hver måned



2. og 3. året: Minimum to veiledninger hvert halvår med samme veileder som førsteåret.